

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 192/2019
28.03.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Радослава Петровића, Мирољуба Томића и Јасмине Васовић, чланова већа, са саветником Олгицом Козлов, записничарем, у кривичном предмету окривљеног Ненада Васића и др, због кривичног дела убиство у покушају у саизвршилаштву из члана 47. став 2. тачка 6. Кривичног закона Републике Србије у вези члана 19. и члана 22. Кривичног закона Савезне Републике Југославије, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног Ненада Васића: адвоката Саше Миловановића, адвоката Ивана Бајазита, адвоката Немање Алексића и адвоката Владимира Андрића, те браниоца окривљеног Луке Новаковића, адвоката Јовице Ковачевића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Сремској Митровици К 29/10 од 01.12.2017. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 862/18 од 22.10.2018. године, у седници већа одржаној 28.03.2019. године, једногласно је, донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених Ненада Васића и Луке Новаковића адвоката: Саше Миловановића, Ивана Бајазита, Владимира Андрића и Јовице Ковачевића, поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Сремској Митровици К 29/10 од 01.12.2017. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 862/18 од 22.10.2018. године, због повреде закона члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу поднети захтеви **ОДБАЦУЈУ** као недозвољени.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као неблагоприятан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Ненада Васића, адвоката Немање Алексића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Сремској Митровици К 29/10 од 01.12.2017. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 862/18 од 22.10.2018. године

Образложење

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици К 29/10 од 01.12.2017. године, између осталих, окривљени Ненад Васић и окривљени Лука Новаковић оглашени су кривим, сваки, због извршеног кривичног дела убиство у покушају у саизвршилаштву из члана 47. став 2. тачка 6. КЗ РС у вези члана 19. и члана 22. КЗ СРЈ, те су осуђени на казне затвора у трајању, сваки, од по пет година при

чему им је у изречену казну урачунато време проведено у притвору и то окривљеном Ненаду Васићу од 10.11.2002. до 26.11.2004. године, а окривљеном Луки Новаковићу у периоду од 18.11.2002. до 26.11.2004. године те су обавезани да суду накнаде трошкове кривичног поступка и судског паушала, као у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 862/18 од 22.10.2018. године, одбијене су, као неосноване, жалбе: окривљеног Ненада Васића лично, окривљеног Ненада Васића и његових бранилаца; бранилаца окривљеног Ненада Васића; браниоца окривљеног АА; браниоца окривљеног Луке Новаковића и браниоца окривљеног ББ и потврђена пресуда Вишег суда у Сремској Митровици К 29/10 од 01.12.2017. године.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости су поднели:

- бранилац окривљеног Ненада Васића, адвокат Саша Миловановић, због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП у вези са одредбом члана 485. став 4. ЗКП, уз предлог Врховном касационом суду да усвоји поднети захтев те да побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање као и да одреди да се извршење правноснажне пресуде одложи;

- бранилац окривљеног Луке Новаковића, адвокат Јовица Ковачевић, на основу члана 483. став 3. у вези става 1. ЗКП, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези са одредбом члана 485. став 1. тачка 1), став 2. и став 4. ЗКП, уз предлог Врховном касационом суду да усвоји поднети захтев те да побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење;

- бранилац окривљеног Ненада Васића, адвокат Иван Бајазит, на основу члана 483. ЗКП, због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и члана 439. тачка 2) ЗКП у вези са одредбом члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП уз предлог Врховном касационом суду да усвоји поднети захтев те да побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење пред потпуно измењеним већем;

- бранилац окривљеног Ненада Васића, адвокат Немања Алексић, „из разлога прописаних чланом 485. став 1. тачка 1) ЗКП“, уз предлог Врховном касационом суду да побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном или апелационом суду на поновно суђење пред потпуно измењеним већем или да исте преиначи; да буде обавештен о седници ради присуствовања истој, те да извршење правноснажне пресуде Врховни касациони суд одложи, односно прекине до одлучивања о поднетом захтеву и

- бранилац окривљеног Ненада Васића, адвокат Владимир Андрић, на основу члана 482. став 1. и члана 483. став 1. и 3. ЗКП, „због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП“ уз предлог Врховном касационом суду да укине побијане пресуде и предмет врати на поновно суђење али пред другим већем или да исте преиначи тако што ће окривљеном Ненаду Васићу „изрећи мању казну и осудити га на казну у висини од 25 месеци - колико је био у истрази“, те да

одложи извршење казне по побијаним пресудама до одлучивања о основаности поднетог захтева.

Врховни касациони суд је, у смислу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерке захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, након чега је одржао седницу већа, у смислу члана 490. ЗКП, о којој није обавестио Републичког јавног тужиоца и браниоце окривљених, налазећи да њихово присуство седници већа није неопходно и да није од значаја за доношење одлуке, на којој седници је размотрио списе предмета са пресудама против којих су захтеви поднети, те је по оцени навода и предлога у захтевима, нашао:

Захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног Ненада Васића: адвоката Саше Миловановића, адвоката Ивана Бајазита и адвоката Владимира Андрића су неосновани.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Луке Новаковића, адвоката Јовице Ковачевића је неоснован.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Ненада Васића, адвоката Немање Алексића је неблаговремен.

Поднетим захтевом браниоца окривљеног Ненада Васића, адвоката Саше Миловановића, се правноснажне пресуде побијају због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, уз указивање да је иста повреда учињена јер је препознавање окривљених, од стране оштећеног ВВ, обављено тако што му је предочено шест лица „ради евентуалног препознавања“ особа које су критичне вечери учествовале у извршењу кривичног дела, на његову штету. Свих шест лица, која је полиција на директан или индиректан начин већ довела у везу са критичним догађајем, су била истовремено, у врсти за препознавање, приказана оштећеном ВВ чиме је, по ставу одбране, поступљено супротно члану 104. тада важећег ЗКП (препознавање је извршено 11.03.2003. године).

Одредбом члана 104. став 1. ЗКП („Службени лист СРЈ“, број 68/2002) је прописано „Ако је потребно да се утврди да ли сведок препознаје одређено лице или предмет које је описао, показаше му се то лице заједно са другим њему непознатим лицима чије су основне особине сличне онима какве је описао, односно тај предмет заједно са предметима исте или сличне врсте, након чега ће се затражити да изјави да ли лице или предмет може да препозна са сигурношћу или са одређеним степеном вероватноће и да, у случају потврдног одговора, на препознато лице или предмет укаже.“

По налажењу Врховног касационог суда, тачно се у захтеву браниоца окривљеног Ненада Васића, адвоката Саше Миловановића указује да препознавање лица, од стране сведока оштећеног ВВ 11.03.2003. године, о чему је истражни судија Окружног суда у Сремској Митровици сачинио записник Ки. 103/02 од 11.03.2003. године, није обављено у свему у складу са одредбом члана 104. став 1. ЗКП („Службени лист СРЈ“, број 68/2002). Повреда је учињена тиме

што је сведоку ВВ, од показаних лица у врсти уместо једног показано четири лица у врсти против којих је касније покренут кривични поступак у коме су оглашена кривим и осуђена на затворске казне.

Међутим, Врховни касациони суд налази да би, имајући у виду друге доказе изведене у законито спроведеном поступку на главном претресу, побројане на странама 21, 22 и 23 првостепене пресуде, а затим појединачно оцењене, у истој пресуди, посебно имајући у виду исказ сведока оштећеног ВВ и налаз и мишљење вештака балистичке струке Александра Радомировића од 07.02.2003. године, очигледно и без тог доказа била донета иста пресуда и окривљени Ненад Васић оглашен кривим због извршеног кривичног дела убиство у покушају у саизвршилаштву из члана 47. став 2. тачка 6. КЗ РС у вези члана 19. и члана 22. КЗ СРЈ, те, самим тим није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП које би биле од утицаја на законитост пресуде, из ког разлога су супротни наводи у захтеву браниоца окривљеног Ненада Васића, адвоката Саше Миловановића, оцењени као неосновани.

Поднетим захтевом браниоца окривљеног Ненада Васића, адвоката Ивана Бајазита се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, наводима „да се суд определио за своју правну квалификацију тиме што је изабрао „најповољнији“ КЗ који је предвиђао и најтежу санкцију за ово кривично дело, смртну казну“.

Из списка предмета произлази да је окривљенима Ненаду Васићу и Луки Новаковићу оптужницом Вишег јавног тужиоца у Сремској Митровици Кт. 204/02 од 09.04.2003. године са последњом изменом од 27.02.2013. године стављено на терет извршење кривичног дела тешко убиство у покушају из члана 114. став 1. тачка 11. у вези члана 30. КЗ („Службени гласник РС“, број 72/09). Правноснажним пресудама окривљени Ненад Васић и Лука Новаковић су оглашени кривим и осуђени због извршеног кривичног дела убиство у покушају у саизвршилаштву из члана 47. став 2. тачка 6. Кривичног закона Републике Србије („Службени гласник РС“, 10 од 01.03.2002. године) у вези са чланом 19. и 22. Кривичног закона Савезне Републике Југославије („Службени лист СРЈ“, 61 од 09.11.2001. године).

Предметно кривично дело је извршено 10.11.2002. године, дакле у време примене Кривичног закона Републике Србије („Службени гласник РС“, 10 од 01.03.2002. године) и Кривичног закона Савезне Републике Југославије („Службени лист СРЈ“ 61 од 09.11.2001. године) што значи да је приликом пресуђења примењен закон који је важио у време извршења кривичног дела у смислу члана 4. став 1. КЗ СРЈ („Службени лист СРЈ“ 61 од 09.11.2001. године), односно члана 5. став 1. Кривичног законика („Службени гласник РС“, 72/09).

По оцени Врховног касационог суда, у редовном кривичном поступку, правилно је примењен кривични закон. Наиме, независно од чињенице да је по сада важећем Кривичном законнику за кривично дело, за које су окривљени оптужени оптужницом Окружног јавног тужиоца у Сремској Митровици Кт. 204/02 од 09.04.2003. године последњи пут измењеном 27.02.2013. године, тешко убиство у покушају из члана 114. став 1. тачка 11. у вези члана 30. КЗ прописана

казна затвора од најмање 10 година или затвор од 30 од 40 година, што је у погледу максималне казне блажа казна од прописане за кривично дело убиство из члана 47. став 2. тачка 6. КЗ РС у вези члана 19. и члана 22. КЗ СРЈ - важеће у време извршења кривичног дела (минимум 10 година затвора или 40 година затвора), у редовном кривичном поступку је правилно примењен кривични закон јер примена блажег закона укључује и оцену суда о примени свих одредаба општег и посебног дела кривичног закона које могу бити од утицаја на правну оцену кривичног дела или одлуку о казни и другим кривичним санкцијама. Како је предметно кривично дело остало у покушају тиме су се стекли услови за примену одредаба о ублажавању казне испод законом прописаног минимума.

Одредбом члана 57. став 1. тачка 1. Кривичног законика („Службени гласник РС“, број 72/09), одређено је да суд може ублажити казну до седам година затвора, ако је за кривично дело као најмања мера прописан затвор у трајању од 10 или више година.

Одредбом члана 43. став 1. тачка 1. КЗ РС („Службени лист СРЈ“ 61 од 09.11.2001. године) прописано је да суд може ублажити до једне године затвора, казну прописану за кривично дело за које је као најмања мера казне прописан затвор у трајању од три или више година, по ком основу је окривљеном и изречена казна у трајању од пет година.

Дакле, неосновани су наводи у захтеву браниоца окривљеног Ненада Васића, адвоката Ивана Бајазита да је суд приликом правне оцене кривичног дела, у конкретном случају, учинио повреду Кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, јер је примењујући закон који је важио у време извршења кривичног дела (како на правну оцену кривичног дела тако и на одмеравање казне за исто) суд применио најблажи закон.

Осим тога нетачни су наводи у захтеву браниоца окривљеног, адвоката Ивана Бајазита, да је суд „изабрао најповољнији КЗ који је предвиђао и најтежу санкцију за ово кривично дело, смртну казну“. Наиме, Кривичним законом Савезне Републике Југославије („Службени лист СРЈ“ 61 од 09.11.2001. године) укинута је смртна казна, а који је примењен у конкретном случају, имајући у виду опште одредбе кривичног закона, које се тичу врсте и висине казне, као и остале одредбе наведене у разлозима ове пресуде.

Захтевом браниоца окривљеног Луке Новаковића, адвоката Јовице Ковачевића, се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП наводима да у изреци побијане првостепене пресуде имамо незаконито комбиновање правне квалификације из члана 47. став 2. тачка 6. КЗ РС у вези са чланом 19. и чланом 22. КЗ СРЈ („Службени лист СРЈ“, број 61/2001) и појма кривице из члана 22. став 1. Кривичног законика („Службени гласник РС“, број 85/05 ...).

Врховни касациони суд ове наводе у поднетом захтеву за заштиту законитости оцењује као неосноване, а како је ова повреда кривичног закона истицана и у поступку по редовном правном леку, Врховни касациони суд

прихватајући разлоге жалбеног суда, дате на страни 5 другостепене пресуде, као довољне, аргументоване и јасне, на исте упућује у смислу члана 491. став 2. ЗКП.

Захтевом браниоца окривљеног Ненада Васића, адвоката Владимира Андрића, се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП уз образложење да је на утврђено чињенично стање погрешно примењен закон јер би се у конкретном случају могло радити о кривичном делу убиство у покушају из члана 47. КЗ РС у вези члана 19. КЗ СРЈ, а не о кривичном делу убиство у покушају више лица из члана 47. став 2. тачка 6. КЗ РС у вези члана 19. КЗ СРЈ. Одбрана сматра да убиство у покушају више лица постоји када извршилац кривичног дела свесно испали метак и погоди више оштећених, али не наступи смрт. Из утврђеног чињеничног стања, јасно произилази, да оштећени ГГ, није погођен, као и то да ни један метак није испаљен према њему, па тако према оштећеном ГГ није ни покушана ни извршена радња убиства, што све указује да је суд предметне кривичноправне радње погрешно правно квалификовао.

Врховни касациони суд изнете наводе оцењује као неосноване. У чињеничном опису дела, датом у изреци првостепене пресуде, утврђено је, између осталог да су окривљени Ненад Васић, Лука Новаковић и др. покушали са умишљајем да лише живота више лица и то оштећеног ВВ и ГГ, када су у наведено време и на наведеном месту, ватреним оружјем отворили паљбу у правцу возила у коме су се налазили оштећени ВВ и ГГ испаливши најмање 18 хитаца. На наведени начин су утврђене све чињенице и околности како објективне које се односе на саму радњу извршења окривљених, тако и субјективне које се односе на урачунљивост и умишљај окривљених, које представљају законска обележја кривичног дела убиство у покушају у саизвршилаштву из члана 47. став 2. тачка 6. КЗ РС у вези члана 19. и члана 22. КЗ СРЈ, при чему је без утицаја чињеница да неко од оштећених није погођен пројектилом, те су из наведених разлога супротни наводи у захтеву браниоца окривљеног, адвоката Владимира Андрића, да су побијане правноснажне пресуде донете уз повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, оцењени као неосновани.

Поднетим захтевима бранилаца окривљеног Ненада Васића се указује: да је суд погрешно оценио исказе сведока оштећеног ВВ и сведока ГГ, уз детаљно образлагање разлога за изнету тврдњу (адвокат Саша Миловановић), затим се указује да суд није правилно ценио налазе вештака балистичара, те да је незаконито одбио доказне предлоге одбране - члан 395. ЗКП, уз изношење разлога за наведене тврдње (адвокат Иван Бајазит), а такође се указује на погрешну оцену изведених доказа - налаза и мишљења вештака балистичара Драгана Чудића и Александра Радомировића те се указује да је суд незаконито одбио доказне предлоге одбране за непосредно саслушање вештака балистичара као и предлог за извођење реконструкције лица места - члан 395. ЗКП и др (адвокат Владимир Андрић). Врховни касациони суд оцењује да се напред изнетим наводима указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање односно одредбу члана 440. ЗКП.

Осим изнетог, поднетим захтевима се указује и на повреду одредбе члана 15. ЗКП (адвокат Иван Бајазит), те на повреду одредаба члана 388, члана 403, члана 13, члана 15, члана 68. и члана 402. ЗКП (адвокат Владимир Андрић).

Имајући у виду да је одредбом члана 485. став 4. у вези става 1. ЗКП таксативно одредђено које повреду кривичног закона и поступка представљају законски разлог за подношење захтева за заштиту законитости, а да наведене повреду: из члана 440. ЗКП те одредбе члана 15. ЗКП, члана 388, члана 403, члана 13, члана 15, члана 68. и члана 402. ЗКП не представљају законски разлог за подношење захтева за заштиту законитости од стране окривљеног преко браниоца, поднети захтеви бранилаца окривљеног Ненада Васића, адвоката Саше Миловановића, адвоката Ивана Бајазита и адвоката Владимира Андрића, у наведеном делу, су одбачени као недозвољени.

Бранилац окривљеног Ненада Васића, адвокат Иван Бајазит, се у поднетом захтеву формално позива на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, али како, супротно одредби члана 484. ЗКП исту повреду не опредељује, односно не конкретизује, Врховни касациони суд је, приликом одлучивања о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног везан разлозима из члана 485. став 1. у вези става 4. ЗКП, те делом и правцем побијања који су истакнути у захтеву за заштиту законитости, како је то изричито прописано чланом 489. став 1. ЗКП, дакле суд одлучујући по захтеву за заштиту законитости, уколико разлози и повреду закона нису изричито наведени, нема законских овлашћења да по службеној дужности тумачи и оцењује о којој се повреди закона ради, те је исти, у овом делу, одбачен, јер нема прописан садржај.

Захтев браниоца окривљеног Ненада Васића, адвоката Немање Алексића, одбачен је као неблаговремен.

Одредбом члана 485. став 4. ЗКП прописано је да због повреда тог законика (члана 74, члана 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члана 439. тачка 1) до 3) и члана 441. став 3. и 4) учињених у првостепеном и поступку пред апелационим судом окривљени може поднети захтев за заштиту законитости у року од 30 дана од када му је достављена правноснажна одлука, под условом да је против те одлуке користио редовни правни лек. Овај рок важи и рачуна се исто и за браниоца окривљеног, с`обзиром на то да су одредбом члана 71. тачка 5) ЗКП права браниоца ограничена правима окривљеног.

Из списка предмета, доставнице на име окривљеног Ненада Васића, произлази да је окривљени правноснажну одлуку - пресуду Апелационог суда у Новом Саду Кж1 862/18 од 22.10.2018. године, примио лично 19.12.2018. године, а из пријемног печата Врховног касационог суда произлази да је захтев за заштиту законитости, против наведених правноснажних пресуда од стране браниоца овог окривљеног, адвоката Владимира Андрића, поднет 21.01.2019, године препорученом поштом, дакле по протеклу рока за подношење овог ванредног правног лека од 30 дана, прописаног чланом 485. став 4. ЗКП, то је Врховни касациони суд исти захтев одбацио као неблаговремен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредаба члана 30. став 1. Закона о уређењу судова, применом члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 1), 2) и 3) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник,
Олгица Козлов, с.р.

Председник већа-судија,
Бата Цветковић, с.р,

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић